

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

24 червня 2021 р.

Київ

№ 69-р/тк

Про допустимість нової державної
допомоги для конкуренції

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 02.06.2021 № 500-01/219-п та повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу Державного управління справами (реєстраційний номер у базі даних 57747, вх. № 1212-ПДД/1 від 09.04.2021) (далі – Повідомлення), що було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Державним управлінням справами на Портал державної допомоги відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) було подано Повідомлення.
- (2) Листом № 500-118/02-6317 від 22.04.2021 (далі – Запит) Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) залишив Повідомлення без руху та надав Державному управлінню справами строк для надання додаткової інформації, необхідної для прийняття рішення.
- (3) Державне управління справами листом № 01-01/16.1/1579/21 від 20.05.2021 (вх. № 1296-ПДД/4 від 20.05.2021) надіслало Комітету додаткову інформацію до Повідомлення (далі – Лист) та виправлене повідомлення з копіями документів, необхідних для прийняття рішення (далі – Виправлене повідомлення).
- (4) Повідомлення було прийнято до розгляду 20.05.2021.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

(5) Державне управління справами (вул. Банкова, 11, м. Київ, 01220, ідентифікаційний код юридичної особи 00037256) (далі – ДУС, Надавач).

2.2. Отримувач підтримки

(6) Державне підприємство «Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український дім» (далі – ДП «Український дім», Підприємство) (вул. Хрещатик, 2, м. Київ, 01001, ідентифікаційний код юридичної особи 34299989).

2.3. Мета (ціль) підтримки

(7) Збереження культурної спадщини, сприяння розвитку та популяризації сучасних культурних цінностей.

2.4. Очікуваний результат

(8) Здійснення Підприємством програмної діяльності з проведення всіх видів культурно-мистецьких заходів, фестивалів, освітніх програм із збереженням робочих місць та державного майна.

2.5. Форма підтримки

(9) Субсидії.

2.6. Обсяг підтримки

(10) Загальний обсяг підтримки становить 9 953 200,0 грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

(11) Паспорт бюджетної програми на 2021 рік, затверджений розпорядженням керівника Державного управління справами від 12.02.2021 № 28 (далі – Паспорт програми).

2.8. Тривалість підтримки

(12) З 12.02.2021 по 31.12.2021.

2.9. Поєднання різних форм державної підтримки

(13) Повідомлена державна допомога поєднується з іншою державною допомогою, наданою за рахунок ресурсів держави.

(14) За інформацією Надавача, повідомлена фінансова підтримка ДП «Український дім» поєднується з іншою державною допомогою, що надається за напрямом «Реалізація державного інвестиційного проекту «Реконструкція будівлі Державного підприємства «Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український дім» по вул. Хрещатик, 2 в м. Києві» згідно з рішенням Комітету від 10.04.2019 № 220-р. Бюджетні призначення ДП «Український дім» згідно з вказаним рішенням та на

зазначений напрям у 2021 році становлять 40 000 000,0 грн. Водночас кошти, отримані Підприємством у рамках реалізації інвестиційного проєкту, у жодному разі не спрямовуватимуться на поточні видатки Підприємства, не охоплюють ті ж самі витрати, отже, не перекривають їх.

2.10. Інформація про умови надання підтримки

- (15) На питання щодо критеріїв, за якими здійснено відбір ДП «Український дім» як отримувача державної допомоги, ДУС у Листі зазначило, що основними критеріями відбору були статус установи та нормативно-правові рішення щодо її функціонування, вагома суспільна цінність, функціональне призначення та потенціал. При цьому Надавач повідомив, що він здійснив аналіз фінансово-економічного стану суб'єктів господарювання, що перебувають у його управлінні, і з урахуванням усіх можливих альтернативних планів щодо розв'язання проблеми прийнято рішення надати державну підтримку саме ДП «Український дім».
- (16) Підприємство реалізовує культурно-мистецькі, освітні та навчальні проєкти, музейні та культурологічні виставки, що є надзвичайно важливим внеском у суспільний розвиток з метою реалізації державної культурної політики країни.
- (17) Діяльність у культурно-мистецькій сфері, яку веде ДП «Український дім», передбачає продаж квитків на заходи із застосуванням системи знижок для пільгових категорій громадян (за наявності посвідчення). Для студентів та школярів від 11 років і пенсіонерів України вартість вхідного квитка на 50 відсотків нижча, ніж для інших категорій. Крім того, на безоплатне відвідування виставок мають право (за наявності посвідчення) школярі до 10 років, особи з інвалідністю I, II групи, учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, учасники бойових дій, учасники АТО та члени їх родин, військовослужбовці строкової служби, працівники музеїв, члени Національної спілки художників України.
- (18) Згідно з наказом Головного управління охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10.06.2011 № 10/34-11 «Про занесення до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини м. Києва» ДП «Український дім» є об'єктом культурної спадщини. Відповідно до Указу Президента України від 08.02.2010 № 142 «Про надання Центру ділового та культурного співробітництва «Український дім» статусу національного» Підприємству надано статус національного, отже, Підприємство має статус закладу базової мережі закладів культури загальнодержавного рівня.
- (19) Фінансова підтримка ДП «Український дім» здійснюється за кодом економічної класифікації видатків бюджету 2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)». Запланований обсяг підтримки на 2021 рік становить 9 953 200,0 грн, з яких 8 158 400, 0 грн – витрати на оплату праці, 1 794 800,0 грн – нарахування на оплату праці.
- (20) Обсяг підтримки за напрямом використання бюджетних коштів «Фінансова підтримка державного підприємства «Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український дім» підтверджено пунктом 9 Паспорта програми.
- (21) Листом Надавач повідомив, що всього протягом 2021 року для забезпечення функціонування ДП «Український дім» необхідно 13 048 099,0 грн, з них:
- 9 953 200,0 грн – кошти державної підтримки.
 - 3 094 899,0 грн – кошти, отримані як надходження від надання платних послуг.

Тобто, питома вага витрат, що покриватимуться за рахунок надання платних послуг становить 23,7 відсотка.

- (22) Відомості на оплату праці оформлюються окремими відомостями за рахунок коштів державної підтримки та витрат на оплату праці за рахунок власних надходжень від господарської діяльності. Усі інші поточні видатки на Підприємстві здійснюються за рахунок надходжень від провадження господарської діяльності. Під час ведення бухгалтерського обліку ДП «Український дім» застосовує рахунок 48 «Цільове фінансування і цільові надходження».
- (23) Посадові оклади працівників ДП «Український дім» визначені на основі Єдиної тарифної сітки. Середньомісячна заробітна плата на Підприємстві становить 9 575,59 грн, що на 10 556,41 грн менше середньомісячної заробітної плати у місті Києві. Матеріальне стимулювання у формі надбавок, доплат та премій ДП «Український дім» здійснює згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Сфера державної допомоги

- (24) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (25) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (26) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (27) Пунктом 4 частини першої статті 6 Закону передбачено, що державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним.

3.2. Надання державної підтримки у сфері культури

- (28) Статтею 11 Конституції України передбачено, що держава сприяє консолідації та розвиткові української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, а також розвиткові етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України.

- (29) Статтею 54 Конституції України встановлено, що культурна спадщина охороняється законом. Держава, зокрема, забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність.
- (30) Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону України «Про культуру» культура – сукупність матеріального і духовного надбання певної людської спільноти (етносу, нації), нагромадженого, закріпленого і збагаченого протягом тривалого періоду, що передається від покоління до покоління, включає всі види мистецтва, культурну спадщину, культурні цінності, науку, освіту та відображає рівень розвитку цієї спільноти.
- (31) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону України «Про культуру» визначено, що діяльність у сфері культури (культурна діяльність) – творча, господарська, наукова, бібліотечна, інформаційна, музейна, освітня, культурно-дозвіллева та розважальна діяльність, спрямована на створення, тиражування, розповсюдження, демонстрування, популяризацію, збереження і використання культурних благ та культурних цінностей для задоволення культурних потреб громадян.
- (32) Відповідно до пункту 16 частини першої статті 1 Закону України «Про культуру» нематеріальна культурна спадщина – звичаї, форми показу та вираження, знання, навички, що передаються від покоління до покоління, постійно відтворюються спільнотами та групами під впливом їхнього досвіду, оточення, взаємодії з природою, історії та формують у них почуття самотності та наступності, сприяючи таким чином повазі до культурного розмаїття і творчості людини.
- (33) Частиною першою статті 12 Закону України «Про культуру» встановлено, що до основних видів діяльності у сфері культури належать:
- створення, виконання, тиражування, розповсюдження, демонстрування (публічний показ і публічне сповіщення) та популяризація творів літератури і мистецтва;
 - створення, збереження, охорона, використання та популяризація національного культурного надбання;
 - проведення наукових досліджень у сфері культури, літературна і художня критика, кінокритика;
 - організація відпочинку і дозвілля громадян.
- (34) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про культуру» заклад культури – юридична особа, основною діяльністю якої є діяльність у сфері культури, або структурний підрозділ юридичної особи, функції якого полягають у провадженні діяльності у сфері культури.
- (35) Відповідно до частини третьої статті 9 Закону України «Про культуру» в Україні гарантується можливість утворення різних за формою власності та видами діяльності у сфері культури закладів культури – театрів, концертних організацій, філармоній, культурних центрів, продюсерських агентств, професійних мистецьких колективів, кіностудій, кіно-, відеопрокатних закладів, видавництв, музеїв, архівів, заповідників, художніх галерей (виставок), бібліотек, клубних закладів, навчальних закладів культури і мистецтва, початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання) та студій, кінотеатрів, цирків, парків культури та відпочинку, архітектурних, дизайнерських, рекламних, реставраційних центрів і майстерень тощо.
- (36) Відповідно до пункту 17 частини першої статті 1 Закону України «Про культуру» об'єкти культурного призначення – цілісні майнові комплекси клубних закладів (клубів,

будинків культури, палаців культури тощо), парків культури та відпочинку, бібліотек, музеїв, архівів історико-культурних заповідників, театральних-видовищних закладів (театрів, філармоній, концертних організацій, музичних колективів, ансамблів тощо), кінотеатрів, інших закладів культури; пам'ятки культурної спадщини, предмети колекцій, зібрання, фонди, будівлі, споруди культурного призначення та інші культурні цінності.

- (37) Статтею 8 Закону України «Про культуру» визначено, що громадяни мають право на доступ до культурних цінностей та культурних благ. Право на доступ до культурних цінностей реалізується шляхом утримання або надання закладам культури державної підтримки з державного та місцевих бюджетів для забезпечення їх функціонування та доступності їх послуг для різних категорій населення.
- (38) Частиною другою статті 19 Закону України «Про культуру» передбачено, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування сприяють діяльності неприбуткових закладів культури.
- (39) Частиною першою статті 23 Закону України «Про культуру» передбачено, що до базової мережі закладів культури загальнодержавного рівня належать державні, у тому числі національні (бібліотеки, музеї, архіви, галереї, заповідники, цирки, театри, філармонії, музичні колективи і ансамблі, культурно-інформаційні та культурно-просвітницькі центри, навчальні заклади культури і мистецтва, кіностудії, художні галереї, виставки національного (загальнодержавного) значення тощо), заклади культури.
- (40) Згідно з частиною другою статті 26 Закону України «Про культуру» заклади культури загальнодержавного та місцевого рівня базової мережі залежно від форми власності утримуються або отримують фінансову підтримку відповідно за рахунок коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, інших місцевих бюджетів, а також коштів установ, організацій, громадян та їх об'єднань.
- (41) Відповідно до пункту «d» частини третьої статті 262 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода) допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін, може вважатися сумісною з належним виконанням цієї Угоди.
- (42) Слід зазначити, що згідно зі статтею 264 Угоди Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.
- (43) Статтею 107 (3) (d) ДФЄС передбачено, що сумісною з внутрішнім ринком можна вважати допомогу, що сприяє культурному розвитку та збереженню культурної спадщини, якщо така допомога не впливає на умови торгівлі та конкуренцію в Союзі такою мірою, що це суперечить спільному інтересові.
- (44) Відповідно до пункту 33 розділу 2.6 «Культура та культурна спадщина, включаючи охорону природи» Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС культура – це засіб вираження самобутності,

цінностей та ідей, які відображають та формують народи Союзу. Сфера культури та збереження культурної спадщини охоплює велике різноманіття напрямів і видів діяльності, зокрема музеї, архіви, бібліотеки, культурно-мистецькі центри або простори, театри, оперні театри, концертні зали, археологічні пам'ятки, пам'ятники, історичні місця та будівлі, звичаї та ремесла, фестивалі та виставки, а також освітні заходи культурно-мистецького спрямування.

(45) Відповідно до статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014, яким встановлюються окремі категорії допомоги, сумісні з внутрішнім ринком, при застосуванні статей 107 та 108 ДФЄС (зі змінами, внесеними згідно з Регламентом Комісії ЄС № 1084/2017 від 14.06.2017) (далі – Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами, внесеними згідно з Регламентом Комісії ЄС № 1084/2017 від 14.06.2017)), допомога в галузі культури та збереження спадщини може надаватися для таких культурних цілей та діяльності:

- a) діяльність музеїв, архівів, бібліотек, мистецьких та культурних центрів, театрів, оперних театрів, концертних залів, інших організацій, що здійснюють постановки в реальному житті, установ із збереження спадщини кіно, інших подібних об'єктів художньої та культурної інфраструктури, організацій та установ;
- b) збереження матеріальної спадщини, включаючи всі форми рухомих чи нерухомих культурних надбань, археологічні пам'ятки, пам'ятники, історичні пам'ятки та будівлі; збереження природної спадщини, що пов'язана з культурною спадщиною або офіційно визнана культурною чи природною спадщиною органами державної влади;
- c) збереження нематеріальної спадщини у будь-якій формі, включаючи національні традиції та ремесла;
- d) проведення художніх або культурних заходів та вистав, фестивалів, виставок та інших подібних культурних заходів;
- e) діяльність з культурної та художньої освіти, підвищення розуміння важливості захисту та популяризації різноманіття культурних виразів через освітні програми та програми підвищення обізнаності громадськості, в тому числі через використання нових технологій;
- f) написання, переклад, редагування, виготовлення, розповсюдження, оцифрування та публікація музичних та літературних творів.

(46) Допомога може надаватись у формі:

- a) інвестиційної допомоги, включаючи допомогу на будівництво та модернізацію об'єкта культурної інфраструктури;
- b) операційної допомоги.

(47) Для операційної допомоги допустимими витратами є:

- a) витрати, пов'язані з постійною або періодичною діяльністю культурно-освітньої установи чи об'єкта культурної спадщини, включаючи виставки, вистави та інші подібні заходи, що відбуваються в ході звичайної діяльності;
- b) витрати на культурно-мистецьку освіту та стимулювання розуміння важливості захисту та популяризації різноманіття виразів культури за допомогою освітніх програм та програм підвищення обізнаності громадськості, в тому числі з використанням нових технологій;
- c) витрати на покращення громадського доступу до закладів культури або об'єктів культурної спадщини, включаючи витрати на оцифрування та використання нових технологій, витрати на покращення доступності для осіб з інвалідністю;
- d) експлуатаційні витрати, безпосередньо пов'язані з культурним проектом або діяльністю, зокрема, витрати на оренду нерухомості та культурних об'єктів, транспортні витрати, витрати на матеріали, безпосередньо пов'язані з культурним

проектом або діяльністю, витрати на архітектурні споруди для виставок чи постановок, витрати на оренду інструментів, програмного забезпечення, обладнання, витрати на права доступу до авторських робіт та інші витрати, пов'язані із захистом прав інтелектуальної власності, витрати на рекламу, що безпосередньо пов'язана із проектом чи діяльністю; амортизаційні відрахування, якщо вони не покривались за рахунок інвестиційної допомоги;

- е) витрати на оплату праці персоналу культурної установи, об'єкта культурної спадщини або який задіяний у проекті;
- ф) витрати на консультаційні та допоміжні послуги, що надаються сторонніми консультантами та постачальниками послуг, що понесені безпосередньо внаслідок реалізації проекту.

(48) Для операційної допомоги обсяг допомоги не повинен перевищувати суми, необхідної для покриття операційних збитків та забезпечення розумного рівня прибутку за відповідний період. Це забезпечується заздалегідь на основі розумних прогнозних розрахунків або за допомогою механізму повернення.

4. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

4.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

(49) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

(50) Відповідно до статуту ДП «Український дім», затвердженого розпорядженням керівника ДУС від 23.02.2010 № 31 (далі – Статут), Підприємство засновано з метою сприяння реалізації державної політики у галузях економіки, науково-технічної інформації, освіти та культури, пропаганди потужного науково-економічного, інтелектуального та творчого потенціалу України, сприяння духовному та творчому відродженню її народу; здійснення господарської, виробничої, науково-дослідної і підприємницької діяльності, спрямованої на одержання прибутку (доходу).

(51) У Статуті зазначено, що ДП «Український дім» є юридичною особою згідно з законодавством України з дня його державної реєстрації; має самостійний баланс, круглу печатку зі своїм найменуванням, круглу гербову печатку зі своїм найменуванням, кутовий штамп та інші штампи, фірмові бланки зі своїм найменуванням, інші необхідні реквізити; поточний валютний та інші рахунки в банківських установах.

(52) За інформацією у Листі у своїй діяльності Підприємство реалізовує культурно-мистецькі, освітні та навчальні проекти, музейні та культурологічні виставки, які є надзвичайно важливим внеском Підприємства у суспільний розвиток з метою реалізації державної культурної політики країни. Джерелом доходу для такої діяльності є продаж квитків на виставки та інші події.

(53) Отже, ДП «Український дім» є суб'єктом господарювання в розумінні Закону.

4.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (54) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону встановлено, що ресурси держави – рухоме і нерухоме майно, кошти державного бюджету, інші кошти, що є об'єктом права державної власності, земля та інші природні ресурси, що є об'єктами права власності Українського народу, бюджети фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, щодо яких здійснюється державний нагляд або якими управляють чи розпоряджаються органи влади.
- (55) Відповідно до інформації, наданої у Виправленому повідомленні, фінансування здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.
- (56) Отже, державна підтримка ДП «Український дім» надається за рахунок ресурсів держави, у розумінні Закону.

4.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (57) Відповідно до статті 264 Угоди сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 ДФЄС, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (58) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
- (59) При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 69 зазначеного Повідомлення).
- (60) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (61) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.
- (62) Оскільки ДП «Український дім» не було обрано як отримувача державної допомоги за конкурентною процедурою, не можна стверджувати, що надана отримувачу економічна вигода у вигляді поточних видатків була б доступною для нього на звичайних ринкових умовах.
- (63) Отже, державна підтримка ДП «Український дім» створює переваги для провадження цим Підприємством окремих видів господарської діяльності, що недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов.

4.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (64) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку. Ринком у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (65) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (66) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (67) У Виправленому повідомленні ДУС повідомило, що загалом за 2015 - 2020 роки Підприємством проведено понад тисячу заходів. Зокрема, надавалися послуги із забезпечення проведення тематичних заходів ділового та культурного спрямування: мистецьких проєктів, форумів, конгресів, симпозіумів, конференцій, презентацій, семінарів, пресконференцій, науково-технічних і торговельно-промислових виставок, культурно-мистецьких акцій, вернісажів, салонів, аукціонів, фестивалів, концертів, видовищно-розважальних заходів, а також заходів державного значення на замовлення органів державної влади, зокрема Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України та інших, які відбуваються за участю вищих посадових осіб держави, іноземних представництв і посольств.
- (68) Також Надавач у Виправленому повідомленні зазначив, що у місті існують конкуренти ДП «Український дім» на задіяному товарному ринку, серед яких державне підприємство «Національний спортивний комплекс «Олімпійський», приватне акціонерне товариство «Центр агропромислових технологій», товариство з обмеженою відповідальністю «Міжнародний виставковий центр», Національний комплекс «Експоцентр України», товариство з обмеженою відповідальністю «АККО Інтернешнл», державне підприємство «Зал офіційних делегацій», Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, підприємство Федерації професійних спілок України «Міжнародний центр культури і мистецтв профспілок України», Національна філармонія України, державне підприємство «Національний палац мистецтв «Україна», державне підприємство «Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький арсенал». Тобто, Підприємство діє на конкурентному ринку.
- (69) Відтак, державна підтримка ДП «Український дім» створює переваги для провадження цим Підприємством окремих видів господарської діяльності, що недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов, що, відповідно, покращує конкурентну позицію цього Підприємства, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють аналогічну господарську діяльність у сфері культури та збереження культурної спадщини, та які не отримують такої фінансової підтримки.

(70) Отже, повідомлена підтримка спотворює економічну конкуренцію.

4.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

(71) Враховуючи викладене, державна підтримка ДП «Український дім» для збереження культурної спадщини, сприяння розвитку та популяризації сучасних культурних цінностей є державною допомогою у розумінні Закону, оскільки одночасно виконуються 4 кумулятивні ознаки цього поняття, передбачені пунктом 1 частини першої статті 1 Закону, а саме:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- підтримка надається за рахунок ресурсів держави;
- державна підтримка ДП «Український дім» створює переваги для провадження цим Підприємством окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює економічну конкуренцію.

5. ОЦІНКА ДОПУСТИМОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Вплив на конкуренцію

(72) Надавач зазначив, що державна допомога в повному обсязі використовуватиметься для реалізації основної діяльності ДП «Український дім», а саме виставкової діяльності. Без державної допомоги функціонування такої важливої культурної інституції є неможливим.

(73) Водночас згідно з інформацією від Надавача ДП «Український дім» – унікальний міждисциплінарний центр, який об'єднує лідерів креативних індустрій, наукових, бізнесових галузей з метою стимулювання створення та динамічного розвитку інноваційних культурних проєктів. Підприємство активно працює в культурно-освітній, соціальній та діловій сферах, а вся його діяльність має культурне підґрунтя та спрямована на розвиток культури як явища. У 2019 – 2020 роках Підприємством реалізовано:

- виставкові проєкти: кураторський проєкт-дослідження «Медіазалежність. Українська версія», соціальний фотопроєкт Олександра Чекменьова «Видалені», інклюзивний проєкт «Блайндмен»;
- освітні проєкти: дискусія та презентація книги Вікторії Бурлаки «Постмедійна оптика. Українська версія», дискусія та презентація книги Аліси Ложкіної «Перманентна революція», дискусійна панель «Мистецтво та бізнес. Пошук синергетичної взаємодії», «Знайомство з українською артсценою: класики та сучасники»; проєкти з актуалізації спадщини: фестиваль «Додому на Різдво», інсталяція Антона Логова «Гравітація» (з рушників найбільшої колекції в Україні, яка належить Віктору Ющенкові), виставка творів родини Примаченків «На гостини до родини» тощо.

Крім того, у фондах ДП «Український дім» зберігається близько 70 тисяч музейних предметів, що належать до державної частини Музейного фонду України та використовуються для проведення різних виставкових заходів.

(74) Також ДУС надало інформацію щодо основних конкурентів Підприємства на задіяному товарному ринку.

(75) Тобто, конкуренцію становлять інші заклади культури, що функціонують у місті Києві.

(76) З урахуванням наведеного, спотворення економічної конкуренції обмежується місцевим рівнем, відтак, вплив на конкуренцію є неістотним.

5.2. Обсяг державної допомоги, що може бути наданий отримувачу

- (77) Надавач повідомив, що фінансування здійснюється головним розпорядником з урахуванням поданих одержувачем бюджетних коштів обґрунтувань потреби в коштах і детальних розрахунків витрат, визначених на підставі норм і нормативів, штатної чисельності та умов оплати праці працівників.
- (78) ДУС надало інформацію щодо розрахунку видатків на оплату праці та нарахувань на оплату праці, з яких 8 158 400, 0 грн – оплата праці, 1 794 800,0 грн – нарахування на оплату праці.
- (79) З урахуванням наведеного, державна допомога, необхідна для видатків на оплату праці з нарахуваннями, які відповідно до пункту «е» частини п'ятої статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами, внесеними згідно з Регламентом Комісії ЄС № 1084/2017 від 14.06.2017) належать до допустимих витрат операційної державної допомоги для культури та культурної спадщини.
- (80) За інформацією від Надавача відповідні субсидії надаються ДП «Український дім» щомісяця на підставі заявок на асигнування відповідно до затвердженого плану використання бюджетних коштів. Розрахунок витрат за вищезазначеними напрямками здійснюється на підставі відповідних документів і розрахунків. Зокрема, витрати на оплату праці та нарахування на неї – з огляду на штатну чисельність працівників 107 осіб (за рахунок коштів державного бюджету – 71 штатна одиниця).
- (81) Обсяг державної допомоги, який надається ДП «Український дім», має цільовий та чітко спрямований характер. Умови оплати праці, зокрема посадові оклади (тарифні сітки) працівників Підприємства, які утримуються за кошти Державного бюджету України, визначені постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» та наказу Міністерства культури України від 18.05.2005 № 745 «Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки». Посадові оклади, вказані у штатному розписі ДП «Український дім», затверджені відповідно до вищезазначених нормативно-правових актів.
- (82) Отже, обсяг допомоги не перевищує суми, необхідної для покриття операційних витрат для забезпечення роботи ДП «Український дім» у 2021 році згідно з частиною сьомою статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами, внесеними згідно з Регламентом Комісії ЄС № 1084/2017 від 14.06.2017).

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (83) Підсумовуючи наведене та інформацію, отриману від ДУС, ДП «Український дім» є суб'єктом господарювання, який провадить діяльність у сфері культури та збереження культурної спадщини. При цьому ДУС здійснює фінансування господарської діяльності ДП «Український дім» за рахунок ресурсів держави. Повідомлена державна допомога ДП «Український дім» створює переваги для провадження цим Підприємством окремих видів господарської діяльності, що недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов, що спотворює економічну конкуренцію.
- (84) Водночас умови, за яких надається повідомлена державна допомога, відповідають положенням пункту 4 частини першої статті 6 Закону, пункту «d» частини третьої

статті 262 Угоди, статті 53 Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 (зі змінами, внесеними згідно з Регламентом Комісії ЄС № 1084/2017 від 14.06.2017).

(85) Отже, державна допомога ДУС, яка надається ДП «Український дім» для збереження культурної спадщини, сприяння розвитку та популяризації сучасних культурних цінностей на підставі Паспорта бюджетної програми на 2021 рік, затвердженого розпорядженням керівника Державного управління справами від 12.02.2021 № 28, на період з 12.02.2021 по 31.12.2021 у сумі 9 953 200,0 грн є **допустимою державною допомогою** відповідно до Закону.

(86) Разом із цим ДУС має:

- 1) з метою запобігання неналежному використанню державної допомоги наприкінці кожного року надання державної допомоги, але не пізніше ніж до 31 грудня поточного року надавати Комітету інформацію про здійснені заходи з моніторингу та контролю фактичного використання державної допомоги, визначеної в рішенні;
- 2) після закінчення терміну дії програми, яка є підставою для надання державної допомоги, надати Комітету інформацію про всю фактично надану державну допомогу, визначену в рішенні.

(87) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 12¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктами 2, 4 розділу II та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Державним управлінням справами, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що державна підтримка Державного управління справами, яка надається державному підприємству «Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український дім» для збереження культурної спадщини, сприяння розвитку та популяризації сучасних культурних цінностей на підставі Паспорта бюджетної програми на 2021 рік, затвердженого розпорядженням керівника Державного управління справами від 12.02.2021 № 28, на період з 12.02.2021 по 31.12.2021 у сумі 9 953 200,0 (дев'ять мільйонів дев'ятсот п'ятдесят три тисячі двісті) гривень є **державною допомогою** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Визнати, що державна допомога Державного управління справами, яка надається державному підприємству «Національний центр ділового та культурного співробітництва

«Український дім» для збереження культурної спадщини, сприяння розвитку та популяризації сучасних культурних цінностей на підставі Паспорта бюджетної програми на 2021 рік, затвердженого розпорядженням керівника Державного управління справами від 12.02.2021 № 28, на період з 12.02.2021 по 31.12.2021 у сумі 9 953 200,0 (дев'ять мільйонів дев'ятсот п'ятдесят три тисячі двісті) гривень є **допустимою державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Колегії

О. МУЗИЧЕНКО